

Rudolf Buchbinder, piano i direcció Orquestra Simfònica Camera Musicae

Palau 100

Dimarts, 11 de maig de
2021 – 20 h
Sala de Concerts

Programa

Orquestra Simfònica Camera Musicae
Rudolf Buchbinder, piano i direcció

Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791)
Concert per a piano núm. 21, en Do major, KV 467

Allegro maestoso
Andante en fa mayor
Allegro vivace assai

Ludwig van Beethoven (1770-1827)
Concert per a piano núm. 1, en Do major, op. 15

Allegro con brio
Largo
Rondo. Allegro scherzando

Durada aproximada del concert: 80 minuts, sense pausa

#clàssics #nousreferents

Comentari

Del Classicisme al Romanticisme de la mà del piano

Al segle XVIII, i molt especialment a partir de la segona meitat, les formes musicals “modernes” es consoliden a partir del model de la sonata, que donarà peu a la simfonia en quatre moviments o als concerts, amb un protagonisme clar i nítid d’un instrument. Entre els quals, el piano és el que millor evoluciona i es transforma en un giny capaç de dur als oients del seu temps una sonoritat nova i innovadora per la tímbrica i el mecanisme del *pianoforte*. Mozart i Beethoven, que juntament amb Franz Joseph Haydn configuren la tríada del conegut com a Classicisme vienès (o Primera Escola de Viena) en van ser privilegiats agents i testimonis. Curiosament, cap dels tres no va néixer a Viena.

Mozart i el *Concert núm. 21, en Do major*

A banda de compositor excel·lent, Mozart va ser un pianista extraordinari. La majoria dels seus vint-i-set *Concerts per a piano i orquestra*, els va escriure per al seu propi lluíment, el del jove salzburguès. I d’aquestes obres, les setze últimes van ser compostes en un període de nou anys. En el període vienès (1781-1791), i especialment entre el 1782 i el 1786, Mozart va celebrar moltes “acadèmies” (concerts), en les quals va estrenar simfonies, divertiments i concerts per a piano, en què el mateix compositor interpretava les obres improvisant i elaborant cadències de durada de vegades superior a la del moviment a què anaven destinades. Però Mozart no fa tan sols obres virtuoses, sinó que deixa traspuar la seva personalitat, amb no pocs tocs d’humor o, quan s’escau, amb girs melancòlics o fins i tot tempestuosos.

Sorprèn que, després del tempestuós (i gairebé es diria que prebeethovenià) *Concert en Re menor, KV 466*, Mozart escrivís el *Concert en Do major, KV 467*, un dels més cèlebres del compositor per raons alienes al propi músic i que deu la fama gràcies al cinema i a la televisió: el segon moviment va servir com a suport musical per a la pel·lícula danesa *Elvira Madigan* (Bo Widerberg, 1967) i els qui tenim certa edat recordem un exministre de defensa que, abans de lucrar-se a costa d'una entitat financera ja desapareguda, es passejava pels platós televisius interpretant aquell mateix moviment.

Però més enllà de la fama bastarda, el *Concert núm. 21* és una de les pàgines més memorables de la literatura concertística mozartiana. El músic s'hi presenta amb una càrrega autobiogràfica que prefigura en molts moments el que serà el romanticisme, és a dir l'exaltació del jo subjectiu. I si el *Concert en Re menor* deixava imprès sobre el pentagrama l'inconformisme rebel d'un Mozart que tot i el seu optimisme no deixa de pensar en la mort, el *Concert núm. 21* –escrit i estrenat un mes després de l'anterior– deixa la porta oberta a la celebració de la vida amb tot l'entusiasme i la frescor d'un jove músic que amb vint-i-nou anys encara creia que des de Viena es podria menjar el món. En aquell moment, el 1785, tot somreia al jove músic arribat i instal·lat a la capital imperial quatre anys abans. I això es tradueix en un concert primaveral i que parteix de la puresa de la tonalitat de Do major per passejar-se durant tres moviments per les convencions de la forma musical del concert sense que el resultat final sigui en absolut convencional: la dolçor i la suavitat dels seus compassos no deixa d'amagar la pregunta que Mozart formulava contínuament als qui tenia a la vora: “*M'estimeu? M'estimeu de debò?*”.

El primer (o tercer?) *Concert per a piano* de Beethoven

El subjectivisme es manifesta amb tota la seva força en el *Concert per a piano núm. 1, op. 15* de Beethoven. Tanmateix, i si ens ajustem a la realitat històrica, aquest és el tercer dels *Concerts* que havia escrit el compositor fins aleshores, és a dir fins al 1798, any de l'estrena de l'obra a Praga. La raó és ben senzilla: se sap que Beethoven havia escrit un *Concert*, avui perdut, en la tonalitat de Si bemoll major. I que el que avui es coneix com el *Concert núm. 2* (publicat el 1801), s'havia escrit el 1791.

El considerat com a *Concert núm. 1* és una mena de viatge del classicisme al romanticisme. Escrit en la tonalitat de Do major (com el número 21 de Mozart), i estructurat en els preceptius tres moviments ràpid (“Allegro con brio”), lent (“Largo”) i ràpid (“Rondo. Allegro scherzando”), té un inici que no amaga l'empremta del llenguatge de Mozart. Però ja al final del primer moviment, la *cadenza* és un veritable expositor de contrastos anímics, que en un Beethoven de vint-i-sis o vint-i-set anys ja comença a aflorar. I si el “Largo” central torna a una certa pau i transparència mozartianes, aquest moviment també anuncia els moviments centrals dels magistrals *Concert núm. 4* i *Concert núm. 5* del mateix compositor, a més de cedir a l'orquestra el paper d'opositor de contraris al llenguatge melós reservat al teclat.

Tot això fins a arribar al moviment que tanca l'obra i que recupera –com en molts dels concerts eminentment clàssics– l'esquema del rondó (A-B-A-C-A...) amb notes de cert sarcasme, inherents a la indicació *scherzando* (bromejant). Beethoven sembla anunciar en aquest moviment conclusiu que la broma aviat s'haurà acabat i que malgrat la primavera dels pobles posterior al terror de la Revolució Francesa i consolidats els valors de llibertat, igualtat i fraternitat, tot allò tindrà un final abrupte. Com la pròpia i desgraciada futura vida d'un Beethoven que poc abans d'iniciar la composició del *Concert* ja havia començat a tenir símptomes de la sordesa que més endavant el convertirà en el músic més desgraciat del seu temps.

Jaume Radigales, *professor universitari i crític musical*

Mecenes Protectors

Mecenes d'Honor

Mitjans Col·laboradors

Col·laboradors

Armand Basi – Bagués-Marsiera Joiers – Balot Restauració – Bankia – Cardoner Grup – Catalonia Hotels & Resorts – Coca-Cola – Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports – Col·legi Oficial d'Òptics
Optometristes de Catalunya – Deloitte – Eurofirms Group – Fundació Antigues Caixes Catalanes – BBVA – Fundació Caixa d'Enginyers – Fundació Castell de Peralada – Fundació Metalquímia – Helvetia Compañía
Suiza S.A. de Seguros y Reaseguros – La Fageda – Quadis – Saba Infraestructures, S.A. – Scasi Soluciones de Impresión S.L.

Amics Benefactors

Ascensores Jordà, S.A. – Fundació Antoni Serra Santamans – Inclos Interiorisme, S.L. – Teatre Romea – Veolia Serveis Catalunya S.A.U.

Membres Palau XXI

Mª Dolors i Francesc – Elvira Abril – Pere Armadàs Bosch – Rosamaria Artigas i Costajussà – Marta Barnes – professor Rafael I. Barraquer Compte – Mariona Carulla Font – Lluís Carulla Font – Carlos Clomer
Casellas – Isabel Esteve Cruella – Pere Grau Vacarissas – Maria José Lavin Guitart – Anna Saura Miarnau – Juan Manuel Soler Pujol – Daniela Turco – Joan Uriach Marsal

Biografies

Orquestra Simfònica Camera Musicae

Fundada l'any 2006, ha gaudit d'una gran rebuda del públic per la seva tasca de divulgació de la música clàssica en sectors molt diversos, tot parant una atenció especial al públic melòman i jove. Ha actuat al Palau de la Música Catalana, Gran Teatre del Liceu, Auditori de Barcelona, Auditorio Nacional de Música de Madrid, Auditorio de Saragossa, Palacio Euskalduna de Bilbao, Palau de les Arts de València i Auditorio Víctor Villegas de Múrcia, entre d'altres. L'Orquestra Simfònica Camera Musicae (OCM) ofereix temporades de concerts de producció pròpia a Barcelona, Tarragona i Lleida.

Des del inicis, Tomàs Grau n'és el director titular i artístic, i des de la temporada 2017-18 el mestre Salvador Mas n'és el principal director convidat, rol que abans van exercir Jordi Mora i José Rafael Pascual Vilaplana. L'OCM va iniciar la temporada 2009-10 el seu projecte de residència a l'Auditori del Tívoli del Vendrell, actualment vigent.

L'OCM ha col·laborat amb els directors Antoni Ros Marbà, Edmon Colomer, Rinaldo Alessandrini, Gábor Takács-Nagy, Marzio Conti, John Rutter, Josep Caballé Domenech, Virginia Martínez, Salvador Brotons, Diego Martín-Etxebarria i Massimo Spadano; i amb els solistes Stephen Kovacevich, Sabine Meyer, Steven Isserlis, Patricia Kopatchinskaja, Roberto Alagna, Gautier Capuçon, Mark Padmore, Alexander Melnikov, Seong-Jin Cho, Alice Sara Ott, Sayaka Shoji, Albrecht Mayer, Clara-Jumi Kang, Ainhoa Arteta, Asier Polo, Leticia Moreno, Pablo Ferrández, Judith Jáuregui, Albert Guinovart o Rafael Aguirre, entre d'altres.

Tot i desplegar la seva activitat principalment a Catalunya, l'OCM també actua de manera periòdica arreu de l'Estat espanyol i ha fet gires de concerts per Alemanya, Suïssa i la República Txeca. Ha enregistrat, entre d'altres, els discs *Die romantische Seele*, *Alba eterna*, *Tempesta esvaïda*, *Un conte de Nadal* i *Mediterráneo*.

Biografies

Rudolf Buchbinder, piano i direcció

Amb una carrera de més de seixanta anys, és un dels artistes contemporanis més llegendaris. La seva interpretació de les obres de Beethoven són exemplars. Ha interpretat les 32 *Sonates per a piano* en més d'una cinquantena d'ocasions arreu del món, i d'aquesta manera ha contribuït durant dècades a la història de la interpretació d'aquestes obres mestres.

Durant la temporada 2019-20, el Musikverein de Viena el va homenatjar cedint-li un cicle en el qual va interpretar els cinc *Concerts per a piano* de Beethoven, acompanyat per la Gewandhausorchester i Andris Nelsons, Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks i Mariss Jansons, Münchner Philharmoniker i Valery Gergiev, Staatskapelle Dresden i Christian Thielemann, i amb la Wiener Philharmoniker i Riccardo Muti.

Juntament amb la Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks i Mariss Jansons, va actuar en una gira a l'Elbphilharmonie d'Hamburg, Philharmonie de París i de Luxemburg i al Carnegie Hall de Nova York. Va ser l'últim solista instrumental que va actuar sota la batuta del mestre letó. Un altre punt culminant de l'Any Beethoven és l'estrena d'un nou cicle al voltant de les *Variacions Diabelli*, amb dotze encàrrecs a compositors contemporanis de renom, procedents de generacions i horitzons diversos i que Buchbinder presenta en nombroses sales i festivals de gran prestigi.

És membre honorífic de la Wiener Philharmoniker i de la Wiener Symphoniker, així com de la Societat d'Amics de la Música de Viena, de la Sächsische Staatskapelle de Dresden i de la Filharmònica d'Israel. En la seva carrera, els seus enregistraments han rebut nombrosos premis.

Formació

Orquestra Simfònica Camera Musicae

Violins I

Cati Reus Gelabert

Christian Torres González

Miguel Angel Castillo Ortiz

Marc Charles Montesinos

Bernat Piqué Marré

Paula Aguiló Sagristà

Heriberto Fonseca González

Jordi Coll Claret

Violins II

Gabriel Coll Trulls

Joan Marsol Puig

Sergi Claret Alegre

David Gómez Moreno

Irantzu Zuasti Beguiristain

Eduard Sobrado Vaos

Violes

Miquel Córdoba Galdo

Bernat Bofarull Olivés

Félix Gallego Blasco

Núria Garcia Pastor

Gemma Pujol Coderch

Violoncel

Bruno Hurtado Gosálvez

Albert Castán Cochs

Elisa González-Pola Lucio

Contrabaixos

Enric Boixadós Gómez

Eduard Arribas Montagut

Flauta

Neus Puig Valls

Oboès

Pau Roca Carreras

Roberto Ordax Aguado

Clarinets

Jordi Cornudella Heras

Lluís Casanova Martínez

Fagots

Daniel Ortuño Gelardo

Laia Magrí Pont

Trompes

Pablo Hernández Carrasco

Jordi Guasp Boada

Trompetes

Carlos Martí Frasquier

Josep Lluís López Navarro

Timbals

Pau Montané Pascual

Director artístic

Tomàs Grau Recto

Producció

Núria Morera Canosa

Jaume Cortacans Gorgas

Adrià Segarra Garriga

Jordi Gastó Jaén

Màrqueting i Comunicació

Guillem Mora Bosch

Palau Cambra Palau Cambra Lied & Palau Fronteres

DJ 13.05.21

Piotr Beczala, tenor
—Àries d'òpera i cançons

DC 19.05.21

Vivica Genaux,
mezzosoprano
& Vespres d'Arnadí
—La Cort de Dresden

DT 25.05.21

Quartet Casals
—Retorn al Palau

DJ 27.05.21

Fatma Said, *soprano* &
Malcolm Martineau,
piano

DT 01.06.21

Katharina Konradi,
soprano & Schumann
Quartet

DL 07.06.21

Anna Alàs i Jové,
mezzosoprano &
Alexander Fleischer,
piano

DT 15.06.21

Gautier Capuçon,
violoncel & Frank
Braley, *piano*
—Homenatge a Pau
Casals

DG 27.06.21

Philippe Jaroussky,
contratenor & Emöke
Barath, *soprano*
—*Storia di Orfeo*

DC 30.06.21

Quartet Gerhard
—Quartets dedicats a
Haydn per Mozart (VI)

#LaMúsicaEnsOmpleDeVida

Confecciona el teu pack a mida i gaudeix del **15% de descompte** (de 4 a 9 concerts) i del **20% de descompte** (a partir de 10 concerts).
Preus especials per a grups i packs a mida d'entrades. Consulta els
descomptes per a menors de 35 anys a www.palaumusica.cat/joves

Més informació a www.palaumusica.cat

També et pot interessar...

Palau Grans Veus
Piotr Beczala, tenor
—Àries d'òpera i cançons

Piotr Beczala, tenor
Camillo Raicke, piano

S. Donaudy: *Vagissima sembianza, Freschi luoghi, prati aulenti, O del mio amato ben*

O. Respighi: *Lagrime, Scherzo, Stornellatrice, Nevicata, Pioggia, Nebbie*

E. Wolf-Ferrari: *4 Rispetti, op. 11*

F. P. Tosti: *L'ultima canzone, Chi sei tu che mi parli, Ideale*

G. Verdi: ària de Riccardo “Di tu se fedele il flutto m’aspetta”,
d’*Un ballo in maschera*

G. Verdi: ària de Rodolfo “Quando le sere al placido”, de *Luisa Miller*

G. Puccini: ària de Cavaradossi “Recondita armonia”, de *Tosca*

Dijous, 13.05.21 – 20 h

Sala de Concerts

Preus: de 40 a 80 euros

Palau 100

Les quatre estacions de Vivaldi

Venice Baroque Orchestra & Siranossian

Chouchane Siranossian, violí

Venice Baroque Orchestra

F. Geminiani: *Concerto grosso en Re menor, “la Follia”*

A. Vivaldi: *Les quatre estacions, op. 8 núm. 1-4*

Dilluns, 17.05.21 – 18.00 i 20.30 h

Sala de Concerts

Preus: de 20 a 90 euros

Palau Grans Veus – Vespres Barrocs al Palau

Vivica Genaux & Vespres d'Arnadí

—Àries d'òpera de Händel

Vivica Genaux, mezzosoprano

Vespres d'Arnadí

Dani Espasa, clavecí i direcció

G. F. Händel: àries d'òpera

Dimecres, 19.05.21 – 20 h

Sala de Concerts

Preus: de 18 a 56 euros

Amb el suport de:

ASSOCIACIÓ
ORFEO
CATALÀ

Ajuntament
de Barcelona
Institut de Cultura

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE CULTURA
Y DEPORTE

inaem
INSTITUTO NACIONAL DE
ARTES ESCÉNICAS Y DE LA ARTEC

Membre de:

EUROPEAN
CONCERT HALL
ORGANISATION